

vonnis

RECHTBANK ZEELAND-WEST-BRABANT

Cluster II Handelszaken

Breda

zaaknummer / rolnummer: C/02/358835 / HA ZA 19-340

Vonnis van 3 maart 2021

in de zaak van

de coöperatieve vereniging naar Spaans recht

gevestigd te Santa Amalia (Spanje),
eiseres,
advocaat mr. J.J.M. Hendrickx,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

gevestigd te Rotterdam,
gedaagde,
advocaat mr. E. Sengül.

Partijen zullen hierna en worden genoemd.

1. De procedure

- 1.1. Het verdere verloop van de procedure blijkt uit:
- het tussenvonnis van 13 november 2019 en de daarin genoemde stukken,
 - de conclusie van repliek met producties 11 tot en met 13,
 - de conclusie van dupliek met productie 13,
 - de akte houdende uitlating productie van

- 1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

- 2.1. Op grond van de niet of onvoldoende weersproken stellingen en de overgelegde producties wordt uitgegaan van de navolgende feiten:
- a. Partijen hebben koopovereenkomsten gesloten op grond waarvan partijen tomatenpuree aan heeft geleverd. Voorafgaand aan het sluiten van deze overeenkomsten heeft op 24 november 2017 gecorrespondeerd vanuit het e-mailadres en met via het adres . Op en vanaf 25 november 2017 heeft

- gecorrespondeerd met een e-mailadres dat bestond uit (...) en met een e-mailadres dat bestond uit
Betreffende e-mailadressen waren niet in gebruik
- bij respectievelijk
- b. heeft voor het leveren van de partijen tomatenpuree aan facturen toegezonden, gedateerd 4 december 2017 (nr. CO/01056/18), 12 december 2017 (nr. CO/01084/18) en 22 december 2017 (nr. CO/01188/18) van elk € 71.971,20. Onderaan de facturen stond het bankrekeningnummer van bij Liberbank afgedrukt alsmede de betalingstermijn van 105 dagen.
- c. Op 9 februari 2018 heeft vanaf het e-mailadres een 'statement' (hierna: betaalinstructie), gedateerd 8 februari 2018, ontvangen. De betaalinstructie luidt – voor zover van belang – als volgt:
- "Attention: B.V.
Subject: REQUEST FOR PAYMENT
(...)
2) regarding the payment of your orders
Ntra. Fra. 1801056 71.971.20
Ntra. Fra. 1801084 71.971.20
Ntra. Fra. 1801188 71.971.20
3) We know that the maturity is in March, but our insurer has granted us 200,000 euros of credit we can not exceed it and we request to make payment and below is bank information take note this is only official account of us ignore any previous bank account if you might receive from us.
- Bank details:**
"A/C NAME:
BANK NAME: CAJA ESPANA
A/C: 21084787620030000419
IBAN: ES6121084787620030000419
SWIFT CODE: CSPAES2L
BANK ADDRESS: AVENIDA DR MENEDEZ PELAYO 36 MADRID SPAIN
BENEFICIARY ADDRESS: APARTADO CORRECCS 22-06 MADRID BADAJOZ".
- d. Op 16 februari 2018 heeft een bedrag van € 143.942,40 met omschrijving "Invoice No 01056/18-01084/18" en op 20 februari 2018 een bedrag van € 71.971,20 met omschrijving "Invoice No co/01188/18" doen overschrijven naar het bankrekeningnummer en ten name van de rekeninghouder zoals vermeld in de betaalinstructie.
- e. Nadat aan te kennen gaf dat betaling van haar facturen door was uitgebleven, heeft op 5 maart 2018 bij de politie, eenheid Zeeland-West-Brabant, aangifte gedaan van oplichting. Het bankrekeningnummer waarnaar de bedragen van in totaal € 215.913,60 heeft doen overschrijven is niet in gebruik bij

3. Het geschil

- 3.1. vordert – samengevat – veroordeling van tot betaling van € 215.913,60, vermeerderd met rente en kosten.

3.2. legt aan haar vordering ten grondslag dat op grond van de tussen partijen gesloten koopovereenkomsten gehouden is tot betaling van in totaal € 215.913,60. Dit bedrag heeft , ondanks sommaties tot betaling, nog niet aan haar voldaan. Dat dit bedrag aan een derde heeft overgemaakt op grond van een valse betaalinstructie, maakt niet dat deze betaling jegens haar als bevrijdend heeft te gelden. De vervaltermijn van de laatste factuur, gedateerd 22 december 2017, is 7 april 2018. Vanaf die datum is daarom wettelijke (handels)rente over € 215.913,60 aan haar verschuldigd. Daarnaast kan zij jegens aanspraak maken op vergoeding van de gemaakte buitengerechtelijke kosten, aldus

3.3. voert verweer en concludeert tot afwijzing van de vordering, kosten rechtens.

3.4. Op de overige stellingen van partijen wordt hierna bij de beoordeling, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Partijen zijn gevestigd op het grondgebied van verschillende lidstaten van de Europese Unie. Het geschil betreft een handelszaak als bedoeld in artikel 1 van de Verordening (EU) nr. 1215/2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (hierna: de EEX-Verordening). Nu in Nederland in Rucphen kantoor houdt, is de rechtbank Zeeland-West-Brabant op grond van artikel 4 lid 1 van de EEX-Verordening en artikel 99 Rv bevoegd van de onderhavige zaak kennis te nemen.

4.2. De vordering is gebaseerd op een overeenkomst betreffende de koop van roerende zaken. Spanje en Nederland zijn verdragstaten bij het Verdrag der Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken, Wenen, 11-04-1980 (hierna: het WKV). Dat betekent dat het WKV van toepassing is op grond van artikel 1 lid 1 aanhef sub a van dat verdrag, hetgeen overigens tussen partijen niet ter discussie staat. De rechtbank zal daarom het WKV toepassen bij de beoordeling van de vordering. Voor zover rechtsvragen aan de orde zijn waarin het WKV niet voorziet, zal de rechtbank nationaal recht toepassen. Hoewel zich bij conclusie van antwoord op het standpunt stelt dat geen Nederlands recht op de rechtsverhouding tussen partijen van toepassing is, heeft zij bij conclusie van dupliek haar standpunt kennelijk verlaten door zich op Nederlandse wetgeving en rechtspraak te beroepen. Ook zoekt in haar stellingen aansluiting bij de Nederlandse wetgeving en rechtspraak. Daarin ziet de rechtbank een impliciete rechtskeuze van partijen voor Nederlands recht als aanvullend recht.

4.3. Vaststaat dat aan partijen tomatenpuree heeft geleverd ter zake waarvan partijen een koopsom van in totaal € 215.913,60 zijn overeengekomen. Op grond van artikel 53 WKV is verplicht deze koopprijs aan te betalen. Tussen partijen staat niet ter discussie dat dit bedrag heeft betaald op een bankrekeningnummer dat niet in gebruik is bij en dat het

bedrag niet heeft ontvangen. In geschil is of desondanks met die
betaling jegens bevrijdend heeft betaald.

- 4.4. meent dat zij bevrijdend heeft betaald. Zij heeft in dit verband
aangevoerd dat zij de betaalinstructie van 8 februari 2018 voor echt heeft gehouden
en mocht houden, omdat het e-mailbericht van 9 februari 2018, waarbij de
betaalinstructie was gevoegd, afkomstig was van een e-mailadres dat door
eerder in de e-mailcorrespondentie tussen partijen was gebruikt. Bovendien was het
e-mailbericht in kopie verzonden naar e-mailadressen, die overeenkwamen met
eerder door aan opgegeven e-mailadressen van bij
betrokkenen. Dat – zoals achteraf is gebleken – de e-mailadressen van beide
partijen reeds één dag nadat partijen voor het eerst met elkaar correspondeerden
door een ‘scammer’ c.q. fraudeur waren gemanipuleerd, als gevolg waarvan zij niet
beter wist dan dat de door gehanteerde en opgegeven e-mailadressen
daadwerkelijk van waren, kan haar niet worden verweten. Voorts waren op
de betaalinstructie het bedrijfslogo, de adresgegevens en de firmastempel van
afgedrukt. De betaalinstructie bevatte verder haar naam, de juiste factuurnummers
en factuurbedragen en het verwees naar de tussen partijen overeengekomen
opeisbaarheid van die bedragen; informatie waarover, althans dat mocht zij toen
aannemen, alleen partijen konden beschikken. In het handelsverkeer is een nader
verzoek van een leverancier of schuldeiser om de betaling op een andere dan de
eerder opgegeven bankrekening te doen plaatsvinden niet ongebruikelijk. Zij had
dan ook geen reden om aan de authenticiteit van de betaalinstructie te twijfelen.
Tegen deze achtergrond kan zij tegenwerpen dat zij wel degelijk bevrijdend
heeft betaald, aldus
- 4.5. De rechtbank stelt voorop dat een geldschuld een brengschuld is. In geval van
girale betaling geldt de bank als door de schuldeiser aangewezen plaats van
betaling. Een girale betaling vindt plaats op het moment waarop de rekening van de
schuldeiser wordt gecrediteerd. Dit samenstel van regels legt in beginsel de
verantwoordelijkheid voor de totstandkoming van een rechtsgeldige betaling bij de
schuldenaar, in dit geval . Dit brengt met zich dat het enkele door
gestelde, en door betwiste, gerechtvaardigd vertrouwen dat de
betaalinstructie – waarin opgenomen het bankrekeningnummer van een thans nog
onbekende derde – van afkomstig was, onvoldoende is om aan de
inhoud van die betaalinstructie gebonden te achten. Er moet sprake zijn van
bijzondere omstandigheden van dien aard dat het billijk is te achten dat het gestelde
gerechtvaardigd vertrouwen voor rekening van komt. Dergelijke
omstandigheden heeft niet gesteld en daarvan is ook niet gebleken. Niet
weersproken is dat de betreffende facturen, waarop de juiste betaalgegevens
van stonden vermeld, per post aan heeft toegezonden en dat
deze heeft ontvangen. Naar eigen zeggen van zijn beide
partijen slachtoffer geworden van oplichting/e-mailfraude en is het beide partijen
niet (tijdig) opgevallen dat de e-mailadressen van partijen door de fraudeur waren
gemanipuleerd. Het is echter die ervoor heeft gekozen om af te gaan op
een digitaal verstuurd betaalinstructie, terwijl zij schriftelijke facturen van
voorhanden had. heeft daardoor het risico genomen dat zou kunnen
gebeuren wat is gebeurd. Dat zodanig onzorgvuldig is geweest dat de
gevolgen van de opgetreden fraude voor haar rekening en risico moeten komen, is

in deze procedure niet komen vast te staan. wordt daarom niet beschermd in het gestelde vertrouwen dat de betaal instructie van afkomstig was. heeft daarom niet bevrijdend betaald.

- 4.6. voert als subsidiair verweer dat integrale betaling van de koopsom van € 215.913,60 op grond van (dan wel analoog aan) artikel 6:101 BW en in ieder geval naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. De rechtbank volgt daarin niet. Zoals hiervoor onder 4.5. is overwogen kunnen de gevolgen van de opgetreden fraude niet aan worden toegerekend. Voor de beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid is ook geen plaats. Er zijn geen feiten en omstandigheden aanwijsbaar, die nakoming van de tussen partijen gesloten koopovereenkomsten naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zouden maken. Niet valt in te zien waarom genoeg zou moeten nemen met betaling van een lager bedrag, terwijl haar geen verwijt ter zake hetgeen is gebeurd kan worden gemaakt.
- 4.7. De rechtbank gaat ervan uit dat het door bij conclusie van antwoord ingenomen standpunt dat haar aansprakelijkheid beperkt moet blijven tot € 71.971,20, onbesproken kan blijven. Na het gemotiveerde verweer daartegen door heeft bij conclusie van dupliek haar standpunt immers niet gehandhaafd.
- 4.8. Op grond van hetgeen hiervoor is overwogen ligt de vordering tot nakoming voor toewijzing gereed. maakt aanspraak op wettelijke handelsrente over € 215.913,60 vanaf 7 april 2018. Artikel 78 WKV bepaalt slechts dat in geval een partij tekort schiet in de betaling van de prijs rente verschuldigd is, zonder de hoogte daarvan te specificeren. Voor de hoogte van de gevorderde rente wordt daarom aangeknoopt bij aanvullend recht, zijnde Nederlands recht. Omdat sprake is van een handelsovereenkomst tussen partijen zal op grond van artikel 6:119a BW wettelijke handelsrente worden toegewezen vanaf 7 april 2018, nu tussen partijen daarover geen discussie bestaat.
- 4.9. heeft tot slot vergoeding van een bedrag van € 2.854,57 ter zake buitengerechtelijke kosten gevorderd. Op grond van artikel 74 WKV kan aanspraak maken op vergoeding van buitengerechtelijke kosten. Omdat het WKV niets bepaalt over de samenstelling en de hoogte van de in aanmerking te nemen buitengerechtelijke kosten, moet daarvoor worden aangeknoopt bij aanvullend recht. De rechtbank stelt vast dat het Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten (hierna: het Besluit) van toepassing is, nu het verzuim op/na 1 juli 2012 is ingetreden. heeft voldoende gesteld en onderbouwd dat buitengerechtelijke werkzaamheden zijn verricht, hetgeen overigens niet heeft weersproken. Nu het gevorderde bedrag overeenkomt met het in het Besluit bepaalde tarief, zal dit bedrag worden toegewezen.
- 4.10. Ingevolge artikel 10:3 BW is Nederlands recht van toepassing op de wijze van procederen ten overstaan van de Nederlandse rechter. De vordering tot betaling van de proceskosten en de nakosten zullen daarom op basis van Nederlands recht worden beoordeeld. Dit betekent dat als de in het ongelijk gestelde partij

zal worden veroordeeld in de proceskosten aan de zijde van . Deze kosten worden begroot op:

- dagvaarding	€ 104,54
- griffierecht	€ 4.030,=
- salaris advocaat	€ 6.227,50 (2,5 punten x tarief € 2.491,=)
Totaal	€ 10.362,04

4.11. vordert wettelijke handelsrente ex artikel 6:119a BW over de proceskosten. Niet duidelijk is op grond waarvan over deze kosten wettelijke handelsrente verschuldigd is. heeft hierover niets gesteld. Anders dan gevorderd zal daarom met inachtneming van artikel 6:119 BW de wettelijke rente over de proceskosten als niet weersproken worden toegewezen.

4.12. De gevorderde nakosten zijn in het kader van deze procedure slechts toewijsbaar voor zover deze kosten op dit moment reeds kunnen worden begroot. De nakosten worden daarom toegewezen zoals hierna in de beslissing vermeld.

4.13. De gevorderde uitvoerbaar bij voorraadverklaring zal als niet weersproken worden toegewezen.

5. De beslissing

De rechtbank

5.1. veroordeelt tegen behoorlijk bewijs van kwijting aan te betalen een bedrag van € 218.768,17, vermeerderd met de wettelijke handelsrente als bedoeld in artikel 6:119a BW over een bedrag van € 215.913,60 vanaf 7 april 2018 tot de dag van volledige betaling,

5.2. veroordeelt tot betaling van de proceskosten aan de zijde van , tot op heden begroot op € 10.362,04, te voldoen binnen veertien dagen na de datum van dit vonnis, bij gebreke waarvan voormeld bedrag wordt vermeerderd met de wettelijke rente als bedoeld in artikel 6:119 BW vanaf de vijftiende dag na de datum van dit vonnis tot de dag van volledige betaling,

5.3. veroordeelt in de na dit vonnis ontstane kosten van , begroot op € 163,= aan salaris advocaat, te vermeerderen, onder de voorwaarde dat niet binnen veertien dagen na aanschrijving aan dit vonnis heeft voldaan en er vervolgens betekening van het vonnis heeft plaatsgevonden, met een bedrag van € 85,= aan salaris advocaat en de exploitkosten van betekening van het vonnis,

5.4. verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad,

5.5. wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. J. van Alphen en in het openbaar uitgesproken op 3 maart 2021.

"VOOR-GROSSE"
De griffier van de rechtbank Zeeland-West-Brabant

- 3 MAART 2021

